

Sviatosť krstu

Krst je prvá a najpotrebnejšia sviatosť, sviatosť znovuzrodenia z vody a z Ducha Svätého.

Krst je prvá sviatosť, je bránou k ostatným sviatostiam, bránou do Cirkvi a bránou do neba. Krst je počiatkom spásy jednotlivých ľudí, ním im Pán Ježiš začína privlastňovať ovocie svojho vykúpenia. Prvýkrát človeku posielal a udeľuje prisľúbeného Ducha Svätého, ktorý spôsobuje účinky sv. krstu.

O nevyhnutnosti krstu hovorí sám Pán Ježiš Nikodémovi: „Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“ (Jn 3, 5) A na inom mieste povedal: „Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený.“ (Mk 16,16) Odsúdený bude, kto vlastnou vinou neuveril v Krista.

Okrem sviatosťného krstu jestvuje aj krst túžby a krst krvi. Sú aj takí ľudia, ktorí nie vlastnou vinou neuverili v Krista, žijú podľa hlasu svojho svedomia a úprimne hľadajú pravdu. Keby vedeli o Kristovi, určite by uverili v neho a prijali sv. krst. Rovnako ľudia, ktorí sa pripravovali na krst, ale sa ho nedožili. O týchto ľuďoch hovoríme, že sú pokrstení krstom túžby! Sú aj takí ľudia, ktorí už uverili v Krista a sa už aj pripravovali na prijatie sv. krstu, no skôr, ako boli pokrstení, boli umučení pre Krista. O týchto mučeníkoch hovoríme, že boli pokrstení krstom krvi.

Krst je najväčšia a najdôležitejšia udalosť nášho pozemského života. Možno naň vzťahovať výrok Svätého písma: „A som si istý, že ten, čo začal vo vás dobré dielo, aj ho dokončí až do dňa Krista Ježiša.“ (Flp 1,6) Na dokonaní - dovŕšení svojho krstu musíme s Kristom po celý život spolupracovať, a on bude dokonaný až v momente našej smrti. Po krste rozhodujúcou udalosťou bude pre nás naša smrť, na ktorú sa máme stále pripravovať a vždy byť na ňu pripravení. K svojmu krstu sa máme stále hlásiť, svoj krst žiť a svojmu krstu ostať verní!

Pán Ježiš krst ustanovil a rozkázal ho Cirkvi udeľovať: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ (Mt 28, 18-20) Cirkev ostane tomuto krstnému Kristovmu rozkazu verná až do jeho druhého, slávneho príchodu.

Účinky krstu sú:

- 1. Krstom sa človek stáva Božím dieťaťom a dedičom neba tak, že sa mu z duše zmýva poškvŕna dedičného hriechu a dostáva rúcho nevinnosti - milosť posväcujúcu, a jeho duša je naveky poznačená krstným zna-**
- 2. Krstom je človek včlenený do Cirkvi a stáva sa jej živým údom. Stáva sa bratom, sestrou Pána Ježiša a živým chrámom Ducha Svätého.**
- 3. Krstom sa tajomne prenáša život Najsvätejšej Trojice do duše, srdca človeka a dostáva aj celú výbavu k svojmu nadprirodzenému životu, najmä tri božské čnosti: vieru, nádej a lásku.**

Spolu s božskými čnosťami vlieva Duch Svätý do duše človeka aj mravné čnosti, zvlášť základné: rozvážnosť, spravodlivosť, statočnosť a miernosť. A udeľuje mu aj „svojich sedem darov“.

Krstné znamenie - pečať Ducha Svätého tajomne pripodobňuje človeka Kristovi a dáva mu účasť na jeho trojitom poslaní, poslaní Kráľa, Veľkňaza a Proroka.

Kto ostane verný svojmu krstu a krstným sľubom, tomu toto znamenie bude na večnú česť a slávu. Kto sa však svojmu krstu spreneverí a zradí ho, tomu toto znamenie bude znamením večnej hanby a potupy. Z krstu nevyplývajú pre nás len výsady, prednosti a výhody, ale aj záväzky a povinnosti voči Bohu a Cirkvi. V našom kresťanskom živote treba častejšie obnovovať svoje krstné sľuby, zvlášť na výročie krstu. Slávnostne sa obnovujú krstné sľuby pri slávnosti prvého sv. prijímania, birmovky a zvlášť na Veľkonočnú vigíliu. **Obnoviť krstné sľuby znamená: vyznať svoju vieru; odmietnuť zlo; sľúbiť Pánu Ježišovi, že sa mu chceme pripodobňovať a nasledovať jeho príklad.**

Poznáme krst slávnostný, núdzový a podmienený.

Cirkev od svojho začiatku udeľuje krst nielen dospelým, ale aj deťom. Práve krst detí ukazuje, že milosť spásy je úplne nezaslúžený dar! Deťom sa krst udeľuje vo viere Cirkvi a na požiadanie ich rodičov. Okrem nebezpečenstva smrti sa deťom krst nesmie udeliť proti vôli ich rodičov a ani vtedy nie, keď niet žiadnej záruky ich kresťanskej výchovy. Dieťa dary krstu, najmä vieru, dostáva akoby v semene. Tieto dary krstu treba chrániť, prebúdzat' a rozvíjať, čo sa deje katechézou a celkovou kresťanskou výchovou, zvlášť v rodine a vo farnosti.

Dospelý človek sa musí na svoj krst pripraviť! Príprava dospelých na krst sa volá „katechumenát“ Katechumeni sú už spojení s Cirkvou a neraz už žijú životom viery, nádeje a lásky. Katechumeni sa pripravujú nielen na prijatie krstu, ale aj na prijatie birmovania a Eucharistie. Katechumenát predovšetkým uschopňuje dospelého človeka k vyznaniu viery Cirkvi a k oľutovaniu jeho osobných hriechov! Krst, birmovanie a Eucharistiu katechumenom spravidla udeľuje biskup počas Veľkonočnej vigílie.

Krstní rodičia majú byť naozaj blízki svojmu krstencovi a ich hlavnou úlohou je pomáhať rodičom kresťansky ho vychovávať, čiže ho viesť slovom i príkladom k ľudskosti a nábožnosti.

Slávnostný krst udeľuje v kostole za riadnych okolností biskup, kňaz alebo diakon. Núdzový krst sa udeľuje v prípade nebezpečenstva smrti a má i môže ho udeliť každý človek užívajúci rozum. Musí mať úmysel krstiť, aspoň taký, že chce obradom krstu urobiť to, čo ním koná Cirkev. Každý kresťan - katolík užívajúci rozum by mal vedieť udeliť sv. krst. Krstí sa tak, že sa leje čistá, prírodná voda na hlavu krstenca tak, aby prúdom stekala po jeho hlave, obmývala ju a pritom sa hovorí: **„(Meno), ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“** Pričom i trikrát liať vodu i hovoriť krstné slová, musí ten istý človek! Takto núdzovo udelený krst treba hlásiť na farskom úrade. Krst je úkonom samého Ježiša Krista a kto krstí je iba jeho živým nástrojom, preto krst má tú istú hodnotu, či ho vyslúži sám pápež alebo jednoduchá babka. Ak nie je istota, či je niekto platne pokrstený, udeľuje sa mu podmienený krst takto: **„(Meno), ak nie si pokrstený (á), ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“**

Krstom nie sme ušetrení zraniteľnosti a smrteľnosti, zostáva v nás aj po sv. krste náchylnosť na zlé, na hriech. No vďaka sv. krstu už nemusíme trpieť a zomrieť zbytočne. Ak bolesť a smrť znášame v duchu pokánia a najmä zjednotení s Kristom i odovzdané do Božej vôle, majú výkupnú hodnotu pre nás samých i pre celú Cirkev. V

zápase proti hriechu môžeme i prehrávať, ale s Božou pomocou aj víťaziť. Čo pokazíme v tomto čase našej životnej skúšky, môžeme napraviť, ak konáme pokánie a aj vďaka sviatosti pokánia. Ak človek spácha po sv. krste čo len jediný ťažký hriech, stráca milosť posväcujúcu, duchovne sa stáva mŕtvym. Ťažký hriech je smrťou lásky v srdci človeka! Každým ťažkým hriechom však človek nestráca vieru a nádej, tie stráca len ťažkými hriechmi spáchanými proti týmto božským čnostiam.

V našich krajinách je zvyk krstiť malé deti. Takéto dieťaťko môže byť pokrstené len za predpokladu, že sa za neho vo viere a za jeho výchovu v nej zaručia tí, s ktorými vyrastá, teda najčastejšie rodičia. Žiadatelia o krst malého dieťaťa sú prekvapení, keď kňaz navrhne krst odložiť, alebo žiada, aby sa rodičia pred krstom svojho potomka na to patrične pripravili. Mnohí rodičia protestujú a hľadajú ľahšiu cestu niekde inde. V tomto bode však musíme podať podrobnejšie vysvetlenie.

Či už sme veriaci alebo nie, iste sa zhodneme v tom, že klamať sa nemá. A v kostole už vôbec nie. Rodičia žiadajú krst a pri krste sľubujú. Napríklad to, že svoje dieťa budú vychovávať vo viere, že mu budú príkladom, že budú jeho prvými učiteľmi lásky k Bohu. Rodičia však do kostola nikdy nechodia, neveria, vo viere nežijú, ale dieťa chcú mať z rôznych nekresťanských dôvodov pokrstené. Teda na otázku týkajúcu sa viery, výchovy a vedenia dieťaťa nahlas odpovedajú ÁNO a všetko sľubujú. Avšak už predtým vedia, že to aj tak dodržiavať nebudú. Sľubujú, aby bol dosiahnutý žiadaný obrad a na sľuby si potom ani nespomenú.

Kňaz zistí, o akých ľuďoch ide a vie, že by ich mohol zbytočne priviesť do situácie, kedy klamú nielen slovom, ale tiež postojom. A preto odporučí krst buď odložiť, alebo navrhne rodičov pred krstom poučiť. Osobne sa domnievam, že ľudia, ktorí v kostole úmyselne klamú, len aby dosiahli svoje, nevychovávajú svoje dieťa ani vo viere, ale ani v slušnosti. Nemajú ani jedno, ani druhé. Pokiaľ je predpoklad, že rodičia urobia všetko pre kresťanskú výchovu a poučenie dieťaťa, pristúpia ku krstu. Pri udelení sviatosti sú prítomní i krstní rodičia, ktorí majú byť rodičom nápomocní, či už vo výchove k viere, ako aj v ostatných oblastiach.